

VM065:10/2012

MULTIAN KUNNAN LAUSUNTO VALTIOVARAINMINISTERIÖLLE KUNTALAIN HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA

Khall.165 §

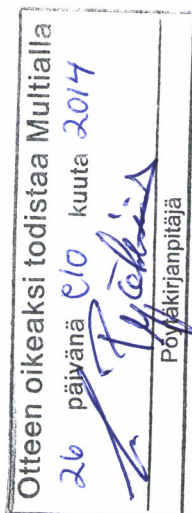
Kuntalain kokonaisuudistuksen tavoitteena on uudistaa kuntalaki siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Uusi kuntalaki korvaisi vuoden 1995 kuntalain. Kuntalaki olisi edelleen kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Uudistuksella pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta.

Valtiovarainministeriö asetti heinäkuussa 2012 kuntalain kokonaisuudistuksen valmistelua varten parlamentaarisen seurantaryhmän, työvaliokunnan ja neljä valmistelujaostoa: toimielimet ja johtaminen-, demokratia-, talous- sekä kunnat ja markkinat- jaostot. Työvaliokunta on vastannut lainvalmistelusta ja koordinoanut valmistelujaostojen työtä. Jaostot ovat kartoittaneet syksyllä 2013 sähköisellä kyselyllä kuntien näkemyksiä ja kannanottoja valmisteltavasta kuntalaista.

Hallituksen esitysluonnos on valmisteltu jaostojen työn pohjalta.

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa kuntalakiluonnoksesta. Eri-tyisesti pyydetään lausumaan seuraavista kysymyksistä.

- kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)
- kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista (7-9 §)
- kuntatalousohjelmasta (12 §)
- kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §)
- valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §)
- osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista (5 luku);
- kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisointitavoista (31, 34 ja 38 §)
- alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (37 §)
- kuntastrategiasta (39 §)
- kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §)
- johtajasopimuksesta (43 §)
- omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47-49 §)
- kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku)
- luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 §1 ja 4 mom.)
- päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)

Khall. 165 §

- sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §)
- kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)
- otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)
- toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99 - 101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnantoimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)
- alijäämän kattamisvelvollisuudesta määräajassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)
- erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelystä (119 ja 120 §)
- tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §)
- tilintarkastuksesta (123 §)
- tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §)
- kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku) sekä
- lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 26.8.2014 mennessä.

Lausuntoa antavien kuntien toivotaan sisällyttävän omiin lausuntoihinsa kunnassa toimivien nuorisovaltuustojen tai muiden nuoria edustavien tahojen näkemyksiä.

Luonnos hallituksen esitykseksi on saatavilla valtiovarainministeriön www-sivuilla osoitteessa www.kuntauudistus.fi.

Merkittävämpiä muutoksia vuoden 1995 kuntalakiin ovat mm. kunnan vapaampi päätäntävalta valtuuston koosta, kuntavaalien ajankohdan muutos, valtuuston toimikauden muutos, vaihtoehtoiset organisointimallit, kuntastrategian laatimisvelvoite, sidonnaisuuksien ilmoittaminen, absoluuttinen alijäämän kattamisvelvollisuus ja kuntatalousohjelma.

Lain on määrä tulla voimaan vuoden 2015 alusta. Kunnan toimielimiä ja johtamista sekä luottamushenkilöitä koskevia säännöksiä ehdotetaan sovellettavaksi vasta vuonna 2017 ensimmäisen lain voimaantulon jälkeen valittavan valtuuston toimikauden alusta lukien. Alijäämän kattamisvelvollisuus ja arviointimenettelyä koskeviin säännöksiin ehdotetaan siirtymäsäännöksiä. Lisäksi lakiin sisältyisivät voimassa olevaa lakia vastaavat yhtiöittämisvelvollisuutta koskevat siirtymäsäännökset.

Kunnanjohtajan ehdotus:

Multian kunta toteaa lausunnossaan seuraavaa:

Khall. 165 §

Multian kunta antoi muiden kuntien tapaan syyskuussa 2013 vastauksen kuntalain kokonaisuudistuksesta tehtyyn kyselyyn.

Uutta kuntalakia on valmisteltu vuodesta 2012 alkaen ja esitetty lakiluonnos vastaa kuntien toimintaympäristössä viimeisen lähes 20 vuoden aikana tapahtuneita muutoksia.

Esityksessä on kirjattu eräitä uusia tehtäviä ja tarkennettu tehtävien hoitoa. Esitetyt säännökset mahdollistavat tarkoituksenmukaisella tavalla kunnan hallinnon ja talouden hoidon järjestämisen paikallisten olosuhteiden tarpeiden mukaan, mutta osittain esityksillä on pyritty ohjaamaan kuntaa ottamaan nykyistä paremmin huomioon, joko siten, että säännöksissä on tuotu esiin eri mahdollisuuksia tai että säännöksien sisältöä on täsmennetty ja tiukennettu velvoittavampaan muotoon.

Lisäksi säännöksiin on kirjattu Korkeimman hallinto-oikeuden ja EU-oikeudessa vakiintuneita periaatteita normatiivisiksi toimintamalleiksi,, kuten on menetelty mm. kunnan myöntämän lainan, takauksen tai muun sitoumuksen antamisesta toisen velasta sekä kunnan omistamien kiinteistöjen luovutuksesta tai vuokralle antamisesta.

Kuntakenttä elää murroskautta juuri tällä hetkellä. Tulevien vuosien käytännöt tilanteet näyttävät lopulta sen, kuinka hyvin uusi kuntalaki on pystynyt ottamaan huomioon kuntakentän tarpeita ja muuttuvia olosuhteita.

Oheismateriaalina Uusi kuntalaki, Heikki Harjula 10.6.2014

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan ehdotuksen.